

PEST. II. félev.

30. szám.

Julius 26. 1866.

Megjelenik e lap minden héten egyszer, esütörtökön. Előfizetési ár: helyben félévre 1 forint 31 kr., egész évre 2 forint 62 kr.; vidékre fél-félvételért 1 frt, tiz soron fölül, egyszeri közlésért 2 frt, kat a Sz.-István-Társulat igazgatóságához kérjük intéztetni évre 1 frt 70 kr., egész évre 3 frt 40 kr. ha többször közöltetik, 1 forint 50 krajczár számítatik.

A Pest-ferenczvárosi templom tervrajza.

A nagyterjedelmű Ferenczvárosi templom dolgában fölötté szegényül áll. Szinte restelli az ember elmondani, de most, hogy a bajon már segítve lesz, csak kimondjuk, hogy Pest e nagy külvárosának oly disztelen temploma van, hogy száz számmal tudnánk magyarországi falukat felhozni, hol diszesebb egyházban dicsérik az Istent. De legalább ép lett volna az a milyen olyan templom!...

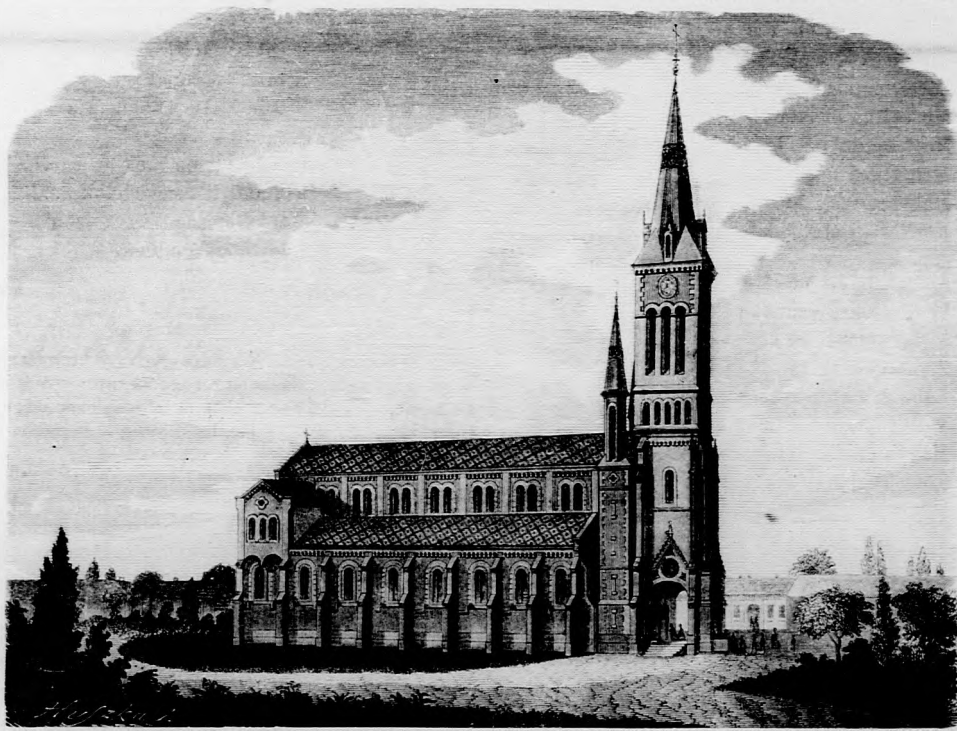
Hanem az iszonyu fal- és boltozat-repedések annyira fenyegették a híveket, hogy az épület egyszer csak a nyakukba szakad, midőn épen együtt vannak az isteni szolgálaton. E vá-

rosrészt érdemes lelkésze tehát kénytelen volt a templomot bezárni, s ideiglenesen az isteni szolgálatot az iskolaház egyik szobácskájában végzi, a hol, ha az ajtó nyitva tartatik is, s az egész folyosó megtelik is ájtatoskodókkal, a sok ezerre menő kath. lakosságból alig

50—60 részesül azon vigasztalásban, hogy szentmisét és predikációt hallgathasson, hanem kénytelen a messze József- vagy belvárosba bevándorolni, úgy hogy körülbelül itt is az a viszony állott be, mint azon falusiaknál, kiknek csak fiókegyházuk levén, vasárnap- és ünne-

nap a plebánia-templomban mennek át isteni szolgálatra.

Hiszszük és reménylünk azonban, hogy ez nem fog soká így tartani. Pest várostanácsa kellő lépéseket tett, hogy a Ferenczváros díszes és tágas templommal ellátassék.— Mit tett a város, mit az adakozó közönség e tárgyban, azt a „Mi Ujság” rovatában időről időre jelen-

tettük volt. Most csak csak annyit említünk, hogy oly szép összeg gyűlt már az építés céljaira össze, hogy békésebb idő beálltával a templomépítéshez kezdekhetnek.

A tervrajzot, melyet mai képünk mutat, Y bl híres építész készítette, a szép főthi templom építésze.

Magyarország Nagyasszonyához. *)

(Hymnus.)

Kinek első szent királyunk
Felajánlott minket :
Boldogságos szűz Mária
Tekintsd ügyeinket !
Fájó szívvel, könyes arcczal
Im hozzád siettünk !
Magyarország Nagyasszonya
Könyörögj érettünk !

Körülvette országunkat
A nyomor és inség ;
Bánatunkat újra kezdjük,
Noha vége sínes még !
Pusztulunk, s ha te nem védesz,
Semmivé kell lennünk !
Magyarország Nagyasszonya
Könyörögj érettünk !

A te kerted ez az ország,
Mely betegen hervad ;
Boldogsága virágait
Fogyasztja minden nap !
Kópár földje ugy nedves csak,
Ha mi könyvet ejtünk . . .
Magyarország Nagyasszonya
Könyörögj érettünk !

Mily boldog volt ez az ország,
Mig teneked szolgált !
Mig szerelmed ékesíté,
Mint virág az oltárt !
Most pusztulunk, fogyunk, veszünk,
Mert téged feleltünk !
Magyarország Nagyasszonya
Könyörögj érettünk !

Apáink jó erköesei
Veszendőben vannak ;
Szelet vetünk, és kezeink
Zivatart aratnak.
Lábunk alatt feketé sír,
Mennydörgés felettünk . . .
Magyarország Nagyasszonya
Könyörögj érettünk !

Azért védett, tartott-e meg
Anyai szerelmed :
Hogy bűn-ágyon veszzen e nép,
Mit maga vetett meg . . . ? !
S elfeledje a világot, mint
Mi téged feleltünk . . . !
Magyarország Nagyasszonya
Könyörögj érettünk !

Ne neheztelj azokra, kik
Újra hozzád térnek ; —
Boesáss meg, mint anya szokott,
Sziye gyermekének !
Légy anyánk ! mi neked újra
Gyermekeid lettünk !
Magyarország Nagyasszonya
Könyörögj érettünk !

Mely szép multja sirja felett
Feketében gyászol :
Távozzék a nyomor, inség
E szegény hazától !
A békének olajfája
Viruljon felettünk !
Magyarország Nagyasszonya
Könyörögj érettünk !

Szent kezeddél oltalmazd a
Király koronáját ;
S tedd alatta boldoggá a
Magyarok hazáját !
Új nap süssön ránk az égről,
Kik annyit szenvedtünk . . . !
Magyarország Nagyasszonya
Könyörögj érettünk.

Kuthen.

*) E szép hymnus Nagyboldogasszony unnepeére íratott ; a költő is, mi is azon ohajt tápláljuk, hogy augusztus 15-ig valamely szakértő által dallam iratván hozzá, akkorra már ne csak szöveg szerint legyen ismeretes a kath. sajtó útján, hanem meg is zendüljön mindenütt Mária országában.

Szerk.

Enyh a fájdalomban.

(Naplómból.)

Julius 26-án 18**

Száll a felhő s nem derül ki,
Jár a csillag és borúl,
Nem fénythozók sugárai!

.....Szomorú napok érték a két nővért. Sűrű felhők tornyosultak régóta zsenge koruk egén s csak nem akar most derülni.

Oly borult az ég, mint a nővérek örömtelen keble; oly kietlen a rét, mint szívök.

„Oh! mondá az egyik, mily vigan folydogálnak a

esermely ezüst hajjai s sietve sietnek ezéjlok felé; csak az én napjaim folynak oly busan s nem viszik el magukkal fájdalmamat; csak az én ezéloom tünik fel előttem elérhetlennek.“ — S a esermely ezüst hajjaiba hullnak forró könyvek, mig egy mély sohaj a messze légtelen elhal.

— Mit csinál most jó atyánk? kérdé a másik reszkető hangon, míg könyek halvány arcát áztaták.

Igy mély szomorban elmerülve állt a két nővér az ablakban, könyekben enyhet keresve.

Magasztos fényben ragyogott még néhány perez előtt a hegyek csúcsai felett a nap, s most egyszerre eltűnt, s vele az arany vízfény s az esti pir, mely a sziklák ormait biborba öltözteté.

Igy mulik minden fény, így mulnak az élet örömei is.

Ünnepélyes csenddel emelkedik most mindinkább magasabbra a hold s ezüstös sugáriban fénylék az ezer köny, melyekről a nagy világnak semmi sejtelve nincsen. A könyek az ég ajándokai, hogy bennök fájdalom vagy örökre feloszoljon vagy velök újra meginduljon.

A könyek szeretetünk utolsó ajándoka, s midőn már egyebet szereteteinknek nem nyújthatunk, könyeket szentelünk nekik. S mivel a nővéreknek egyebök sincsen, szeretetök jeleül könyeket áldoznak atyjoknak, ki távol ugyan tőlök, még is közel van.

Hadd peregjen a köny, mely midőn másokért hull önmaga elvész s vele fájdalomunk.

De édes gyermekeim, hol van jó anyátok?

Ott ül csendes hajlékában, gondolatokba merülve. Mély fájdalom tölti el keblét. Ezer gond, ezer baj nyugszik gyenge vállain. Nincs nyugalom, nincs békeség, öröm nélküli a szenvedő anyának élete.

Szenvedő anya?! Mely anya nem szenvedő? Minden anya élete a szenvedések s fájdalmak szakadatlan láncolata, mely őt szeretteihez bilincseli, s még is ő marad minden baj közt az egy s egyetlen anya, kit más halandó lény nem pótolhat.

S a szenvedések közepette, nemével született gyengeségében egy az, mi neki erőt ad — s ez a szeretet.

Ha látod az anyát, midőn hosszú éjeken át beteg gyermekének ágyánál virad, minden leheletre figyel s minden értítésre hallgat:

A pir, mely beteg gyermekének halvány arcát festi, csak új erőt nyújt neki, — új szenvedésekre. — Ez az anyák sorsa!

De ma a jó anyának nevenapja, s még is busulnak a szívek s még is könyeznek a szemek?

Ne! ne sirjatok többé! Siessetek inkább a szegény jó anyához s kívánjatok neki, mit csak tiszta keblü gyermeki szív jó anyának kívánhat.

Vagy elfojtja talán a fájdalom az üdvözlő szót? Hisz nem kell sok a szívnek, hogy megértse sorsát! Szemeitökből fogja olvasni, mit jó gyermekei kívánnak

neki, s a könyekben, melyek szemeitökből peregnek, azon szeretet zálogát látandja, melyet atyátok helyett ő neki ma nyújtatok.

Hadd peregjen a köny, mely midőn másokért hull, önmaga elvész s vele fájdalomunk!

Tehát nincs öröm e földön, melyben köny s bu ne vegyülne, nincs kebel, melyet bánat vagy fájdalom ne dulna!

Igy volt itt is.

Zsenge korukat élte a két nővér, s mily örömtelen volt létök, mily vérző ártatlan keblök! De nem nem! Ők vigaszt nyertek szomorúságokban is, találtak vérző szívöknek balzsamot a kereszt tövében. Ott látam térdelni az ártatlanokat s hő imákat rebesgetni. S midőn távol az atya, szomorú a jó anya, s a galambposta többé nem érkezik: enyh a fájdalomunkban Jézus!

Csak külszin az, mi itéletünk alá esik! S ha látjuk e világon sokszor a jámborokat — a nővéreket — könyezni, láthatatlan kéz törli halvány arcukról a könyeket.

Látjuk ugyan a jámborokat az önmegtágadás és sanyargatás igája alatt sohajtozni: de nem látjuk ama mennyei malasztot, mely ez igát nekik könnyíti, édesíti.

Örömtelen- s szigorúnak látszik nekünk életök, mert nem láthatjuk keblök csendes s derült belsejét. Hasonlók a frigszekerényhez a pusztában, mely kívülről börrrel bevonva igénytelennek, sőt talán visszatetszőnek is látszott, de belülről tiszta aranyból volt.

Oh ha behatnánk a jámborok szívébe, az Urnak ez isteni hajlékába, mily csudákat látna szemünk! Láthatnók imáikat szünet nélkül az Urhoz emelkedni; csodálkoznánk ama szent tüzen, mely végnélkül szívök oltárán lángol; látnók végre, hogy az Ur e szentélyében honol!

Igaz, a szenvedés a választottak sorsa e földön; de enyh a fájdalomunkban Jézus!

Valóban, midőn az Ur égi trónjáról e földre tekint, nem láthat dicsőbbet, nem magasztosabbat, mint erényes lelket s tiszta szívet! Nem lát nemesebbet a rejtett szenvedő erénynél! Egyedül Istennek él az erény elrejtve a halandók szemei elől. S ha körötte minden csöndes, ha borult az ég s kietlennek is látszik a rét, mégis derült láthatára, mégis ragyog csillag egén, s nyugodt a keble. Csendesen folynak az élet órái s reménytelen érkezik ez élet czéljához, hol a világ ezer hőse kétségbeesetten összerogy! . . .

A szenvedés a választottak sorsa e földön, de enyh a fájdalomban Jézus.

Ránvasy-Romeiser.

Ünnepeket szentelj!

(Beszélyke.)

L—ban e század kezdetén élt egy B* Lajos nevezetű kézműves, a ki műhelyében ünnep- és vasárnapokon is szokott volt dolgozni. Egy vele épen szemben lakó kereskedő mint buzgó és jámbor katolikus igen nagy lelki fájdalommal szemlélte az ünnep- és vasárnapok szomszédja általi megszenteltetését, és nem bírta többé magát visszatartani attól, hogy e tárgy fölött szomszédjával barátságosan s igazi keresztény módon ne érte-

kezdek. Azonban barátságos föl szólítására a kézműves azzal válaszolt, hogy neki a vasárnap igen szükséges dolgai és munkái pontos végzése- és teljes befejezéséhez.

— Ön szomszéd uram — mondá ő a jámbor s őt jó utra téríteni törekvő kereskedőnek — igen vagyonos, sőt gazdag ember, és mint ilyen a vasárnapokat teljes nyugalomban töltheti el a nélkül, hogy vagyónában csak legkisebb kárt is szenvedne;

én azonban számos esaládommal igen szomoruan élem napjaimat és meg vagyok győződve, miszerint csekély vagyonszámban érzékeny kárt kellend szenvednem, mihelyt vasárnapokon felhagyok a munkával. — Most hála Istennek, vevőim meglehetősen számmal vannak, úgy annyira, hogy munkámat szombaton sohasem végezhetvén el, kénytelen vagyok azok elvégzéséhez valamit a vasárnapból is elesipni.

A kereskedő ezen mentegetőző és mindenáron tisztázkodni törekvő szavakra tagadólag intvén fejével, egészen nyugodtan, barátságosan mondá:

— Ments Isten! én a világ minden kineveért sem kívánom, hogy ön és családja vagyonszámban csak legkisebb kárt is szenvedjenek, ugyanazért ígérem, és ezennel kötelezem magamat, hogy mindazon kárt a leglelkismeretesebben jóvá fogom tenni, mely önre fél év alatt netalán abból háramlanék, ha ön a helyett, hogy ünnep- és vasárnapokon dolgoznék, keresztényi szokás szerint az isteni tiszteleten szorgalmasan jelen leend. — Nos hát kész szomszéd uram e javaslatot elfogadni?

— Teljes szívemből — volt a válasz — mert hisz a hét fáradalmait kinyugodni és templomba menni sokkal könnyebb, mint dolgozni, különösen pedig akkor, ha szomszéd uram jósága nekem minden veszteséget kárpótolni szives leend.

Ezek után a két szomszéd barát jobbot nyújtván egymásnak, a vasárnap megszentelése iránti szerződés megkötöttet.

Fél év eltelté után a kereskedő adott szavához hűen ismét megjelent a kézművesnél és mondá:

— Helyén van szomszéd uram! Ön szavát becsülettel beváltotta, ugyanazért most én is be akarom váltani a magamét. Nyilatkozzék tehát egész őszinteséggel, mennyire rug a kár, melyet ön és családja az ünnep- és vasárnapi dolog elhagyása s a vasárnap megszentelése által szenvedett? Én önnek tett ígéretemhez hűen mindent jóvá akarok tenni az utolsó fillérig.

— Oh legjobb uram! válaszolá a kézműves — ön nekem egy krajezárral sem tartozik, sőt én tartozom önnek ezer hálával s köszönettel. Lássá édes szomszéd uram, ön tanácsa nekem kár helyett nyereséget hozott, s azóta az én házamnál minden jobban megyen. — Kezdetben, folytató a kézműves, a vasárnapi munkától alig tudtam magamat megtartóztatni, mindig tűzött valami, hogy még ezt és ezt a munkát el lehetett, vagy el kellett volna végezni, s egyedül azon gondolat tartott vissza a munkától, hogy a veszteség, melyet netalán szenvednék, kárpótolva leend, s hogy adott szavamat mindenestre meg kell tartanom. — Én azután szomszéd uram meghagyása szerint, szorgalmasan jelen voltam az isteni szolgálaton, itt én a prédikációkban, melyeket annyi de annyi évek óta elhanyagoltam, sok szép tanítást hallottam, továbbá sok üdvös intést a türelemre, a harag fékezésére, az imádságra s a keresztényi kötelességek véghezvitelére, melyek nálam már oly régen, de oly régen feledésbe mentek. Most tehát újra megkisértettem az imádságot, és valóban csodálatra méltó, édes szomszéd uram! hogy mennyire megváltozott, mennyire más alakot öltött minden az én gondolkozásmódomban; és földi gondok s aggodalmak által oly annyira összeszorult szívem mennyivel szabadabban kezdett lélekezni! Kevés idő múlva kellemes megnyugvást és békét éreztem bensőmben, különösen pedig, midőn lelkismeretemet az évek hosszú során át rátapadt szennyből és mocsoktól a szent gyónás által megtisztítva, s gyöngye, fáradt lelkemet az angyalok kenyeré által az Ur asztalánál megerősítve éreztem. Most a hétfőn megkezdett munka is jobban megy mint az előtt,

mert vasárnap egy kissé megpihenek, s aztán nyugodtan, vidáman folytatom heti munkámat. Azután azelőtt, mikor én a türelmet még csak névről s hallomás után ismertem, minden csekélység kihozott sodromból, és aztán, vak dühömben, mely határt ismerni egyáltalán nem tudott és nem akart, vagy a bőrt szakítottam el, vagy valamely, munkámhoz szükséges eszközt törtem el, a mi munkámat nagy mértékben akadályozta vagy végképp meggátolta. Fékvesztett dühöm kétszer epelázban tört ki, mely nekem sok hátramaradást, sok költséget és kiadást eszközölt. Azóta sokkal békésebb vagyok és nekem úgy tetszik, mintha szemeim tisztábbak, világosabbak, testem egészségesebb és kezeim gyorsabbak lennének; most szombat délután 3 órára közönségesen minden munkámmal készen vagyok és vevőim napról napra szaporodnak. Azelőtt engem közönségesen haragos kézművesnek, örökös morgó-fejtűnek ismert és nevezett mindenki, és sok szolgáló a munkát uraságától, dacára annak, hogy én sokkal közelebb laktam mint más kézműves, az én haragos és morgó kedélyemtől való félelem miatt, máshová vivé. Most azonban csufnevem végkép eltűnt, mindenféle barátságos tekintettel találkozom, mert most már én is vidám és barátságos tekintetű öltök mindenki iránt.

— Azonban kedves szomszédkám — vága közbe a kereskedő — ne vegye tőlem rossz néven, ha azt kérdelem: hogy hányadán áll kedves szomszéd urnál a házi béke? Mert annakelőtte sok perpatvar és veszekedés megakadt házáznál?

— Kedves szomszéd uram — válaszolá szégyenkedve a kézműves — nálam e tekintetben is minden egészen megváltozott. Én azelőtt mindig azt gondoltam, hogy az én feleségemnek semmiben, nekem pedig mindenben igazam van, és így az én haragom is konokságom sok oly jelenetre adott okot, melyeket én most teljes szívemből röstellek. Én azelőtt mindig hitestársamat tartottam csendzavarónak, meg békeháborgatónak; holott az én magam voltam. Már most a legnagyobb egyetértésben, szeretetben és békeségben élünk; még gyermekeim is jobban engedelmeskednek, mióta atyjokról jobb példát látnak.

E párbeszéd által mélyen meghatott kereskedő veszi pénzerszényét s abból a megilletődött kézművesnek két aranyat vesz elő e szavak kíséretében:

— Vegye ön ezt mint baráti emléket tőlem kedvesen. Minthogy én nem láthattam előre, hogy ön tanácsom következtében a helyett, hogy kárt szenvedne, vagyonszámban gyarapodni fog; ugyanazért ígéretemhez hűen néhány frtot minden hóban félretettem azon szándékkal: hogy a kitűzött fél év eltelté után e félretett néhány frtból ígéretemet beváltandom; de minthogy ígéretem beváltására, hála Istennek, ki az Ő tisztelőit károsodni nem engedte, nincs szükség; ugyanazért vegye kedves szomszédkám e csekélységet, mint tanujelét annak, hogy tanácsom szerencsés kimenetele fölött mennyire örvendek. Ön ezen esetből meggyőződhetett, hogy ha mi Istennel s Isten nevében fáradsunk s munkálkodunk, a gyümölcs, a siker, az áldás el nem marad, s hogy elvitázhatlan a szentírás azon mondása: „Minden jó adomány, s minden tökéletes ajándék onnan felülről jő, leszállván a világosság Atyjától!” Eljen édes szomszéd ur tanácsommal továbbra is, kísérje Isten áldása s legyen boldog mindörökké!!

E szavak után a jó szomszédok könnyelt szemekkel válnak meg egymástól; még azután kézművesünk soká látogatá vasár- és ünnepnaponként az Ur sz. hajlékát, példájával folytonosan intvén és figyelmeztetvén: „Ünnepeket szentelj!!“

Bl. F.

Egy lutheranus lelkész hitvallása kath. püspök előtt.

1852-dik évben a kisasszony havának egyik derült napján történt, hogy szerény családom kíséretében ismét megpillanthattam Flinszberg községét, rám nézve azon kegyteljes helyet, hol ennek előtte két évvel Isten végtelen irgalma s malasztja megihlett s hozzám méltatlanhoz szólott. Válaszomat az Ur kegyes meghívására csak most adom, mondván: „Mídon elhallgatni akarám meghívásodat, elszáradának bennem esontjaim mindennapi jajveszéklésem következtében. Mert kezded ónsulya éjjel nappal rám nehezült úgy, hogy életereim elhervadának. Azért elismerem bűneimet és gonoszságaimat nem titkolom el. Bevallom oh Uram! sz. színed előtt vétségimet. Igen mi s atyáink vétkezünk, s hitlenekké lettünk, nem hallgatánk szolgálóidra, kik sz. nevedben szólottak hozzánk, azért taszítal el bennünket magadtól s hagyád ránk nehezülni mind e bajt s szerenestelenséget. Igen, a mi vétküink okozta, hogy annyi csapás ér bennünket és a mi engedtelenségünk oka, hogy annyira büntettünk.”

— Keserű siralmaim közepette természetfölötti erő ösztönze arra, hogy bűnvallomásomat az ezen ország számára Istentől rendelt főpásztorra, püspöke lábaihoz letyegem. Egy perczig sem haboztam tovább, nehogy a kedvező, Isten sugalta pillanatot ismét elmulasztam, hanem leültem s egész komolysággal hozzáláttam e lelkem üdvét érdeklő dologhoz. Alig irám le papírra vallomásomat, már is szorongatott szívem legédesb vigasztalást telt el, lelkelem legmegnyugtatóbb reményekkel szárnyalt az ég felé; és a mily fájdalomteljes s súlyos volt rám nézve két év előtt itteni tartózkodásom, oly derült s nyájas arccal kezdte most a jövő felém mosolyogni. Mert jól tudám, hogy nem elég csak lélekben hinni, hanem szóval is kell hitünket megvallani, ha hogy üdvözülni akarunk. (Sz. Pál Rom. lev. 10, 10).

Hogy ezen prot. lelkész mennyire meg volt győződve kath. hitünk fensége- s isteniségéről, az az alább következő tanulságos lélekemelő hitvallomásából, melyet 1852-ki szeptember hava 10-én a boroszlói főmagasságu bíornok herezeg püspök kezeibe letett, kiviláglik, mely ekképen hangzik:

Főmagasságu püspök ur!

Kegyelmes atyám!

Hogy a láthatlan szeretet s isteni kegyelem engem nem azon uton vezérelt a kath. egyház kapuihoz, melyen különben egynémelyt vezetni szokta, azt kegyelmességed belátandja. Mert ugyan is:

nem a kath. egyház isteni szolgálatának fénye s magasztossága, mely az érzékkel teremtett emberre oly mély hatást tesz s lelkét elragadja; nem annak bámulatra ragadó művésze, mely a szentség jellegét magán hordva, édes varázsszal köti le a szemlélők szíveit;

nem azon életerő, mely a kath. egyház kebelében a legmostohább idők s a forradalmi csoportok vad dühe daczára s néha a halállal szemben is, mindig tavaszi virányként fejt ki jótékony hatását a szenvedő emberiség körül;

nem azon békítő szellem, melylyel a kath. egyház az alatt, míg a szegény nép vallás-erkölesrontó pártokra szakadva egymást marja, öldösi; jótékony egyletek, az ájtatosságot növelő s a hivatást lelkileg összekötő társulatok fölkarolására hiva fel a népeket s nemzeteket;

nem azon tapasztalat, melynél fogva láttam, hogy a leggyülöltebb szerzetrendek kevéssel ezeltől egyes országokból kiirtatva, kitiltatva, most ismét győzelmi diadallal vonulnak vissza régi helyeikbe, s a mi több, még legelkeseredettebb elleneik bizalmában s pártolásában is részesülnek;

nem azon körülmény, hogy, míg a világ-szellem hullámzó árvainak áldozatává lőnek még nagy szellemek is: a kath. egyház mindig oly férfiakat tudott fölléptetni, kik a tűz-próbát bátran kiállották;

nem azon tapasztalati tény, hogy a reformatio elharapózása alkalmával protestans hitszónokok előbb a nép szavát Isten igéje gyanánt dicsőítve, a mellett csoportok élén kardoskodtak is, nem sokára rá pedig a fejedelmek kényekedve szertint, azok minden intézményeire eskü mellett ráállani készek valának: míg ellenben a katolikus püspökök a lázangó néphulámok közepette is hűn ragaszkodva fejedelmekhez az ezek iránti engedelmességre szólíták a népet, készen állva a forradalmak legnagyobb hevében is a vértanui halálra; más esetben azonban ismét tapasztalám, mily szent hévvel küzdenek, tiltakoznak ugyanök isteni tekintélyök érzetében fejedelmek kicsapongásai s tulkapásai ellen, s mily erőlyesen védik Isten s az ő választott népe szent jogait, nem félve sem a rájuk szegzett szuronyoktól, sem bebörtönöztetés s száműzetés fenyegetéseitől; — mind ez mondom — nem vitt engem ama komoly elhatározásra, hogy a jelen életfontosságú lépést megtegyem.

Mert, ha mind ezen elősoroltakat, melyek méltán ezrek figyelmét lekötik, szemeim nem is szemlélhették volna: a kezdett uton még is tovább haladtam volna; mert utam, eleinte s később is csak az egyház s ellenei tanítmánya fölötti elmélkedés, összevetés, — a kath. hit összehangzása — s az attól elpártoltak ellenmondásai félszégeiről szerzett meggyőződés volt. *)

Husz súlyos évig ingadoztam nádszállként jobbra balra, kerestem, s mit sem találtam, fürkésztem a sz. írást, magyarázóink s írástudóink ezertéle véleményei által még inkább elhomályosított elmém, sőt néha türelmet vesztve haragra is ingereltettem; szóval egész életemet majdnem hitünk (luth. hit) tanulmányozására szentelém, s még sem juthattam az igazság ismeretére. Meggyőződtem ekkor, s tapasztaltam, mily keserű az Urat, házat s szolgálóit elhagyni. Jerem. 2.

Egész valóm kiált, sohajtozik most tekintély után; igen tekintélyre, még pedig élő tekintélyekre van szükségünk!

Körültekintém hát magam, minden vallás-felekezet felett fürkésző szemlét tarték; de sehol élő isteni tekintélyre nem akadtam, melyre önnön szegény s minden ember lelke szorul; egyedül a kath. egyházban lelém föl azt.

A kath. egyház tekintélynek kíván tartatni; egyedül ő neki van annyi erőlye s bátorsága, hogy mint isteni tekintélyvel fölruházott előtérbe álljon; egyedül ő teheti ezt, mert kezdetét az üdvözítő Isten-ember- s apostolaitól vevé.

A minék a kath. egyház a világ színpadán tartatni kíván, azt valósággal tetteivel bizonyítja is. Ő mint isteni tekintélyen alapuló testület érezhetővé teszi magát legkonokabb ellenei előtt, kik bár becsmérőleg szóljanak is róla, tőle még is remegnek, mert bensőjökben iránta lekötelezve érzik magukat, épen úgy, miként a tékozló fiu atyja háza iránt. A kath. egyház, mint Isten földi országa tekintélylyel bír a világ minden részeit uralgó fejedelmek s királyok előtt, kik vele csak tanácskozásokba boesátkozni, de kényök kedvök szerint játszani nem merészle-

*) Megjegyzendőnek vélem, hogy Kliefoth prot. egyházi tanácsos véleménye szerint a mostani áttérések a kath. egyházba nem azon kérdésen alapulnak: Melyik egyház van az igazság, az igaz hit birtokában? hanem csupán a kath. egyház külső alakja s szerkezete varázsolja el a kebleket.

nek; míg ellenben az emberi koholmány szülte eretnek vallásokat viasz gyanánt újják köré tekerhetik.

A kath. egyház, mint Isten országa széles e világon minden nemzetek között elterjedve, mennyei javakat osztogat a föld gyermekeinek, miként ama nagy fa, melynek, picziny mustármagból kikelve, lombos ágaival az egész földkerekségére kiterjednie kelle; míg ellenben az eretnokság fajzatjai zugolyokban üldögélve Jeremiás módjára siratják elhagyottságukat és bubánatuk felejtésül magukat a „választottak kiesiny seregével“ s azon kevesekkel, kik a keskeny ösvényt (hozzájok) föllelik“ vigasztalják. — Valóban hitsorsosim semmi fáradságot sem sokálnak, koesi, hajószámra szállítják mindenfelé, még a tengereken túl is bibliákat, hittérítőket földes urak módjára látják el, roppant pénzüsszegekkel ösztözik; de hasztalan, mert mindenütt kénytelenek látni, mint dölnék halomra térítési vállalataik.

A kath. egyház örök, változhatlan ország; ő az az asszony, kinek öltözete a nap lábai alatt a hold; ki előtt az eretnokság sötét felhői föltornyosulnak ugyan, de csak azért, hogy fényét annál világosban kitüntessék.

A kath. egyház megrendíthetlen alapja s oszlopa az igazságnak, mely féken tartja a korszellem szeszélyeit s pajzánkodásit; mely előtt sem a böleselkedők iskolája, sem más felekezet nem vivhat ki magának elismerést; mely mindenkor rendületlenül áll, kiáltás bár némelyek: „R o m á n a k d ö l n i e k e l l.“

A kath. egyház mindenkor éreteti az emberiséggel, hogy ő Isten szent teste, mely mind a betegekre, mind a nyomorban sínlődökre kiárasztja élet- s üdvözö áldását; ő benne soha sem szüntek meg azon esodák, melyekkel isteni feje Jézus Krisztus hatalmát kimutató a természet s pokol felett; míg ellenben az egyház elpártolt tagjai esodákra nem akarnak szorolni, mert esodákat nem mivelhetnek, és Krisztus egyházát varázslónak esufolják, mint a zsidók Jézust.

Kegyelmes Uram! Ime elismerem, hogy a kath. egyház isteni tekintélyen alapszik, s azt nyilván meg is vallom, s minél nyakasabbak mások e tekintély elismerésében: annál mélyebben, egész szívemből, testestül lelkestül alázom meg magam előtte egész a földporáig.

Oh én szegény, szájalomra méltó teremtés, én jól tudom, miszerint Istennek vannak fiai, kiket az Ur kegyelemből fogadott fiaivá, s hiszem is; hiszem azon ígéretek, melyeket számmunkra emez Istennel való gyermeki viszony biztosít; én is e kegyelmi viszonyt ohajtom, de még eddig nem bírom s nem élek benne. Igaz ugyan, mindenkor azt állítám, hogy bűneim elengedvők, hogy Istennel kegyben s az ő kegyelt fia vagyok; de mindez csak képzelődésem szüleménye volt. Igen, eddig oly vallásnak követője voltam, melyben mindenki önnön feje s kénye szerint faraghat magának hitzikkelyt s a szerint élhet; de, hála az égnek, most érzem s belátom, hogy előbbi vallásom, mely tőlem hiten, még pedig bolt hiten kívül egyebet sem kívánt, nem érdemesíthet Isten fiainak boldogító társaságára; mert hiányzik benne a szeretet érdemgyümölcsöző magva, azon szeretet, melyet semmiféle eretnek vallás, hanem csak a kath. hit mutathat fel, azon szeretet, mely a kölesönös jótettek lánczával fűzi egybe Isten fiait. Oh hát a kath. egyház gyermeke ohajtok lenni, annak édes anyái emlőin akarok az örök élet tejével táplálkozni, mert jól tudom s hiszem, a mit szent Cyprián, ama híres carthagoi érsek mondott vala: „Ki az anyaszentegyházról elpártolva hitetlenhez szegődik, az anyaszentegyháznak tett ígéretektől elszakasztatik. Nem is jöhet az Krisztus jutalmaira, ki elhagyja Krisztus anyaszentegyházát. Nem lehet már Isten annak atyja, kinek az anyaszentegyház nem anyja.“ Azért szüntelen sohajtozva kiáltozom

sz. Pállal: Oh én szegény ember, ki fog engem megszabadítani? Mint a szarvas az üde vízi forrást, oly hő vágygyal keresem én is igazi Megváltómat, ki engem nem csupán igazultnak nyilvánít s bűnemet nem csupán eltakarja, hanem undorító vétkeim súlyos ágája alól teljesen fel is szabadít.

Meg vagyok ugyan kereszttel s új életre születve; Isten magasztos hivatással bíró fiainak köréhez tartozom; hanem hiányzik nemes hivatásomnak, isteni adományaimnak megfelelő nevelésem. Ős szüleimet ellenségök kipusztítá atyai lakukból s a vadonságba buzdolá őket; lám így alacsonyodott le nemes esaládnk az igaz vallás magas fokáról a vadság, elfajultság s eretnokság mély örvényébe. — Mi esoda benne, ha mi is őseink nyomdokait követve, a sötétségben tévelygünk? s habár ősi eredetünkről hallottunk is valamit, s azután firkésztünk is, azért mégsem tudunk rajta eligazodni; idestova kővályogtunk, mint pusztában eltévedt juhok pásztor s akol nélkül.

Ültetvénye voltam ugyan Isten kertjének, de valódi irányt a szent élet, az ég felé senki sem ada a fiatal esemetének; mindenféle szelek vad rohamainak oda volt vetve, bakókat rendelték melléje kertészek gyanánt s víz sem volt kéznél, hogy megöntözgettek volna. Én vagyok ama sovány s kopár földbe ültetett fa, ismerem az élővíz forrásait; de oh mikor fogok a patak-vizek mellé, az Ur házába átültettetni. Mint ama kánabeli asz szony, ugy én is már két év óta megelégszem az ebek részével; imám szüntelen azt hangoztatja: „Uram! csak néhány kenyér-morzst adj, melyek az urak asztaláról lehullanak.“ Tudom, hogy van szentek közössége; de oh én csak a hívők közösségét tartom, még pedig a tévhitűekét. Ismerem ugyan némikép Krisztus szellemét; de oh mikor fogok Krisztus testének tagjai közé illesztetni.

Inkább akarok mindentől megválni, s koldusként élni a kath. egyház kebelén, mintsem még tovább is a protestansok palotáiban lakmározni; készebb vagyok a kath. egyházban ajtó-örnek, kapusnak beállani, mint a luth. felekezetben ur, vagy főnök szerepét játszani. Semmi sem esik terhenre, a mi tán sok másnak igen terhesnek rémlenék; egyedüli ohajom s vágyam az, mit ama szerenesetlen királynő Stuart Mária, prot. börtönben eltespedve végső imájában monda:

Oh Uram, én Teremtőm,
Benned reméltem,
Oh kegyes Üdvözítőm
Csak most ments meg engem!
Durva bílimes önsulya alatt
Adj, Uram! erőt s malasztodat,
Nyomorral küzködve, hervadva
Szívem hozzád vágy urak Ura!
Lankadva sohajtvá
És térdre borulva
Imádlak és kérlek
Hű szolgálód mentsd meg!

Semmi sines, mi külsőleg e nagyfontosságú lépésre kényszerítene; de igen bensőmben érzem, miszerint jelen helyzetem mindinkább elviselhetlenebbé válik. Minden hivatalos foglalkozásomban szívet gyöttrő ellenmondásokkal kell küzdenem. Ha azt mondom: „Ezennel megbocsátom bűneiteket, mint Istennek elrendelt szolgálója Krisztus helyett“, ugy bensőmben eszenrehányó szöveget hallom: Te nem vagy Krisztus szolgálója; te visszaélsz az Ur szent nevével, s jaj annak, ki az Ur nevével megszentelteteni.“ Bárhol tartak szónoklatot, bármikor akarjam magamat mint a tiszta isteni ígének tolmácsa hallatni, bensőm szava ellentmondva kiáltja: „A kath. egyházban vannak Isten tiszta, esalhatlan igéi letéve; te pedig ennek nem vagy küldöttje. De kötelességed, mindazok előtt, kiknek szemei rád függesztvők, s minden hit-

sorsosid előtt tanuskodni, miszerint ők nagyon tévednek s megszűnnek az igazság ösvényétől. De te e helyett megnöveled s folyton helybenhagyod az Ur házában való pusztitást. Az áldozat s papság közöletek számúval van, mint a zsidóknál; őrök kezekkel járultok az Ur színe elé. Ti — ugymond belső bíráim — ugyan Krisztusról, mint prófétáiról szólótok, mint szónokok és lelki bírák az ő látható helyettesei akartok lenni, de hol van közöttetek Krisztus a király s főpap, ki kenyeret s bort áldoz, mint Melchisedek? s nem egyszer, hanem minden nap a világ végezetéig. Avagy Krisztusnak, mint király- s főpappak nem volna helytartói? Hol van amaz ét-áldozat, melynek napkeletől napnyugatig minden nemzetek között kell bemutatnia, Malakiás látok jövődölése szerint. Áldozat nélkül szükölködtek s mégis dicsekedtek, hogy áldozathúst élveztek az Ur vaosoráján. S te ezt még mindig osztogatod?

Igy s hasonlóképp aggaszt bensem szünet nélkül. Ilyenkor aggodalmaim közepette Istenhez fohászkodnom s hő imával kérem, lenne irántam kegyes, irgalmas és türelmes; melegséget keresek, de sehogy sem találhatok. Minden foglalkozásim, dolgaim és minden ártatlan szórakozásaim, melyekben előbb örömemet

leltem, most rám nézve semmi vonzó érdekekkel sem bírnak; csak akkor van némi nyugalom, ha ama nagy egyházi ügybe belemerülhetek.

Semmi sines tehát, mi jelen viszonyaim elhagyására kénytetne, vagy tán kecsesgetne, mint csak a hő vágy ismét Atyám házába visszatérni. Mindenkor igen szerencés- s boldognak érzem magam; soha sem tápláltam szívemben változtatás utáni vágyat. Van s volt mindig jó ellátásom; de e kívül semmi egyéb. Legjobb egyetértésben élek községgemmel s elüljáróimmal, mindenkor szívesen s szívből szónokoltam, halgatóim előtt mindig kegyelt voltam; most azonban áldozatul akarom hozni legkedvesebb tevékenységemet is; mert az Ur megkeseríté azt nekem, habár nem tudom, mi történe dik velem s mire jutandok még ezután. Engem ugyan lutheranus híveim lelkipásztoroknak címmeznek; de szívem mítsem tud ily címzésről; egyedül vágyam lutherán papi öltönyömet egy kath. püspök lábához letenni.

Valóban tanulságos és szívreható példa!

Martin József.

Mi újság?

(A Szent-László-Társulat jul. 19. tartott vál. ülésében.) a multhavi jegyzőkönyv szokott felolvasása és hitelesítése után elhatározottak, hogy miután a Sz. László-ünnepélyen a sz. misé a püspök elnök ő maga személyesen megtartani kegyes volt, neki ezért, valamint nt. Rosi házy Kálmán műgyetemi hitiszónok urnak a tartott szép és lelkes egyházi beszédért jegyzőkönyvileg köszönet nyilváníttassék; azonfölül a szentbeszéd ki is nyomattassék.

A társ. titkár ur jelentette, hogy ő szentsége a nagygyűlésből táviratilag hozzá intézett hódolatra szintén távirati uton kegyteljesen válaszolni méltóztatott, s egyuttal az összes társulatnak apostoli áldását küldi. A választ a választmány elérékenyülve és lelkes eljenzés közt fogadta. — A győri fiók-társulat azon indítványra, hogy kellő lépések tétessenek arra, miszerint szent Erzsébet teste a házába visszahozattassék, s mely ő eminentiája előterjesztett, a bibornok-primás ő eminentiája válasza e gyűlésen felolvastatott. E válaszból kitűnt, hogy ő emja ez ügyben már évek előtt érélyes lépéseket tett, de fájdalom siker nélkül. Ő eminentiája válasza a győri fiók-társulathoz át fog tétetni. — Nt. Tomcsányi keczeli (kalocsa egyh. m.) káplány az általa kiadott miből több példányt felajánlt a Szent-László-társulatnak, olyképen, hogy azok elárussíttassanak, s a befolyó összeg a társulat céljaira fordíttassék; köszönettel fogadtatott, a Sz. István-társulat fel fog kéretni, a felajánlott könyveknek bizományba való átvételére. — Felolvastattak ezután a tett adományokra beérkezett köszönő iratok. A hercegovinai missiónak felajánlatott 100 frt. — A bukaresti magyar tanító tartására 150 frt. — A gyömrei iskola számára 150 frt szavaztatott meg. — Felolvastatott az irat, mely azt kérvényezi, hogy a társulat tegyen lépéseket, miszerint az Oláhországban élő magyarok magyar kath. papokat kapjanak, — miután a jelen viszonyok közt a társulat ugysis hasztalan fordulna e ügyben illető helyre, az ügy kedvezőbb időviszonyokig elhalasztatott. A többi kérvény, részint azért, mivel nem ordinariatus utján annak indokolt véleménye mellett érkeztek be, részint, mivel nem elsőrendű szükségeket tartalmaztak, a társulat pénztárának jelen állapota mellett nem volt figyelembe vehető.

Adakozások.

A Szent-László-Társulat részére. frt kr.

Az esztergami érseki főegyházmegeből: Nagyczétényi kerület 9 frt 44 kr; Nagy-Hind plébánia hívei 18 frt; hédervári ker. 68 frt 4 kr; vadmerti ker. 6 frt 46 kr; szentjánosi kerület 1 frt 64 kr; összesen 103 58

Az egri érseki főegyházmegeből: Az egri városi tagok részéről 440 frt; mezőkővesdi alesperesi

kerület 14 frt; harsányi alesp. kerület: alsó-ábrányi frt kr. plébánia 4 frt 32 kr, bogási pléb. 2 frt 16 kr, harsányi pléb. 72 kr, sályi pléb. 72 kr, szomolyai pléb. 1 frt 44 kr, tardi pléb. 2 frt 16 kr, tibold-daróczyi pléb. 7 frt 20 kr, zsécezi pléb. 72 kr; polgári alesp. kerület: emödi pléb. 6 frt 48 kr, mályi pléb. 2 frt 72 kr, ónodi pléb. 24 frt 61 kr, polgári pléb. 10 frt 80 kr, sajó ladi pl. 19 frt 44 kr, tiszakürthi pl. 2 frt, tiszapalkonyai pl. 5 frt; miskolczyi alesp. ker.: felső-miskolczyi pl. 14 frt 82 kr, ujlutai pl. 16 frt 74 kr; szendrői alesp. ker.: sajó-vámosi anya- és a boldvai fiókhelység 5 frt; várkonyi alesp. ker.: arlói pl. 1 frt 20 kr, domaházi pl. 72 kr, nádasdi pl. 50 kr, sajó németi pléb. 5 frt 20 kr, sátaí pléb. 1 frt, várkonyi pl. 7 frt 6 kr; egri alesp. ker.: baktai pl. 1 frt 44 kr, bátori pl. 9 frt 72 kr, eger-szalóki pl. 9 frt, felnémeti pl. 3 frt 60 kr, felső-tárkányi pl. 10 frt 80 kr, kis-tályai pl. 5 frt 76 kr, novaji pl. 7 frt 50 kr, s pótlékul 12 kr; felső-hevesi alesp. ker.: badai pl. 32 frt 40 kr; középhevesi alesp. ker.: kápolnai pl. 3 frt 50 kr, kerecsendi pl. 2 frt; alsó-hevesi alesp. ker.: pélyi pl. 20 frt; kun-szentmártoni alesperesi kerület: déva-ványai pléb. 2 frt 72 kr, fegyverneki pléb. 1 frt, kunszentmártoni pléb. 6 frt, tiszapüspöki pléb. 10 frt 8 kr, török-szentmiklósi pléb. 5 frt; felső-patai alesperesi kerület: 15 frt 41 kr; felső-jászszági alesp. ker.: jákóhalmi pl. 15 frt, a többi pl. 24 frt 83 kr; alsó-jászszági alesp. ker.: alattyáni pl. 72 kr, alsó szt.-györgyi pl. 11 frt 30 kr, jászladányi pl. 5 frt 72 kr, kis-éri pl. 10 frt 32 kr, mihálytelki pl. 20 frt 50 kr; kisvárdai alesp. ker.: ajaki pl. 2 frt 50 kr, fényes-litkei pl. 9 frt, gemzei pl. 72 kr, karázi pl. 1 frt 50 kr, kékesi pl. 1 frt, kisvárdai pl. 3 frt, kopócs-apáthi pl. 1 frt, mándoki pl. 1 frt, thassi pl. 3 frt 28 kr; rakomazi alesp. ker.: dadai pl. 2 frt, rakomazi pl. 43 frt, szentmihályi pl. 1 frt, tiszalóki 2 frt 50 kr, zalkodi 72 kr, néhai Kinczel Antal ez. kanonok és uj-veneselői pl. hagyatéka 40 frt; nyiregyházi alesp. ker.: demecseri pléb. 2 frt, kemecsei pl. 2 frt, keresztúti pl. 2 frt, napkori pl. 1 frt, nyiregyházi 10 frt, orosz pl. 3 frt 38 kr; nagykállói alesp. ker.: geszterédi pl. 1 frt, hajdu-doroghi pl. 72 kr, leveleki pl. 2 frt, nagy-kállói pl. 6 frt, nyir-adonyi pl. 3 frt, nyirbáthori pl. 2 frt, pöcsetri pl. 30 frt, szent-györgy-ábrányi pl. 4 frt, uj-fehértői pl. 3 frt; püspökkladányi alesp. ker.: egyekli pléb. 5 frt; összesen 1020 49

A kalocsai érseki főegyházmegeből: A kalocsai felső kerület: Kalocsa 52 frt 14 kr, Miske 3 frt 58 kr, Fajsz 72 kr, Foktű 72 kr, Szent-Benedek 2 frt 45 kr, Lak 72 kr, Pataj 1 frt 18 kr; kalocsai alsó ker.: Bérég 1 frt, Kolluth 54 kr, Gákova 20 kr, Gara 2 frt 50 kr, Vaskuth 1 frt 18 kr, Baja 72 kr, Báthmonostor 72

kr, Baracska 72 kr, Csatalja 1 ft, Dautova 7 ft, Szántova 1 ft 80 kr; bácsi felső ker.: Apathin 11 ft 70 kr, Boroszló 3 ft; bácsi közép ker.: Hodságh 1 ft 44 kr, Bogojeva 7 ft 8 kr, Bácsujfalu 20 kr, Bács 1 ft 78 kr; bácsi alsó ker.: Futtak 138 ft 22 kr, Ujvidék 1 ft, Gajdobra 1 ft, Ó-Kér 1 ft, Josefsdorf 2 ft, Bukin 1 ft 80 kr, Cséb 1 ft, Temerin 48 ft 54 kr; tiszai felső ker.: Mélykuth 2 ft, Tatabáza 3 ft, Felső-Szent-Iván 1 ft, Csávoly 1 ft, Kunbaja 50 kr, Bikity 80 kr, Borsód 20 kr, Jankovác 2 ft 44 kr; szabadkai ker.: Csantavér 10 ft 23 kr, Hegyes 11 ft, Szabadka sz. Teréz pl. 43 ft 30 kr, Szabadka sz. Rókus pl. 2 ft, Szabadka sz. György pl. 3 ft 50 kr, Topolya 1 ft 72 kr; tiszai közép ker.: Veprovác 2 ft 20 kr, Kula 1 ft 50 kr, Szivacz 30 kr; összesen 385 40	frt kr.	ner János 1 frt, Arenstein 1 frt, Wagner József 1 frt, Szép Anselm 1 frt, kapuczinus zárda 3 frt, P. Alfonsus 1 frt, Nagykállai Kállay Béla 1 frt, Frank Zsigmond 1 frt, Orosz Seraphine 1 ft, dr. Grubiczy László 1 ft, Markovics Iván 1 frt, Homoky Imre 1 frt; összesen 73 — és
Az erdélyi egyházmegyéből: 300 frt és 134 frt — összesen 434 —		1 db es. arany Ugyanaz 1865-re beküldött: hg Batthyány Fülöp 10 ft, hg Eszterházy Pál 10 ft, hg Eszterházy Miklós 1 db es. arany, hg Eszterházy Sarah 1 db es. arany, hg Eszterházy Alajos 1 db es. arany, Bubicz Zsigmond 5 ft, grf Nákó Sándor 5 ft, Pankovics István 3 ft, grf Zichy Hermann 3 ft, Beke Kálmán 5 ft, S. István 3 ft, Korizmicz Ant. 1 ft, Pápay Istv. 1 ft, Barthos Ján. 1 ft, Ekstein Rud. 1 ft, Mérey Sán. 1 ft, Werner Sánd. 1 ft, gr. Andrássy György 5 ft, Arenstein József 1 ft, Popovič Dusan 1 ft, Adamovich Lajos 1 ft, Adamovich Miklós 1 ft, hg Auersperg Vilmos 1 ft, Brielmayer Alfred 1 ft, Adamovich Bálint 1 ft, gr. Somsich Ödön 1 ft, Régner Lajos 1 ft, b. Abele Rudolf 1 ft, Pávai Vajna Albert 1 ft, Jankovich György 1 ft, grf Könyegessy Frigyes 1 ft, Vida Béla 1 ft, Futzingeni Fichtl János 1 ft, Szentandrás Tokody Árpád 1 ft, Kapy Zsigmond 1 ft, Tallián Jenő 1 ft, Nagykállai Kállay Béla ifj. 1 ft, Ghymes és Gácsi gr. Forgách Béla 1 ft, Gyorki Edelspacher Antal 1 ft, dr. Greschner János 1 ft, Lengyel N. 1 ft, Frank Zsigmond 1 ft, Orosz Seraphine 1 ft, dr. Grubiczy László 1 ft, Károlyi László 1 ft Csaby Anna 1 ft, Mendelényi Emma 1 ft, Bécsi kapuczinus zárda 3 ft, Wagner József 1 ft, Markovits Iván 1 ft, Homoky Imre 1 ft, Ruehiel Miska 1 ft; összesen 91 — és
A pécsi egyházmegyéből 45 —		3 db es. arany.
A rozsnyói egyházmegyéből: a füleki kerület: 20 ft 80 kr; a nagyrőcei pléb. 6 ft; várgedei kerület: 7 ft; k.h.-várallyai pl. 8 ft 43 kr; putnoki ker. 8 ft 52 kr; dobsinai pl. 8 ft 30 kr; pohorellai pl. 2 frt 85 kr; losonezi kerület: 11 ft 36 kr; kishonti kerület 8 ft 48 kr; j.-debrői ker. 5 ft 40 kr; összesen 87 14		A kecskeméti főktársulat 40 — A sárospataki főktársulat 25 — Pelczér Lipót főtanító a pest-lipótvárosi leányfőiskola növendékei részéről 6 19
A székesi egyházmegyéből 108 22		Örley János igazgató-tanító a pest-városi elemi főtanoda növendékei részéről 11 85
A váci egyházmegyéből bold. Hulyák István kiérdemült alesperes hagyomány 27 —		A pesti központi növendékpapság 20 — A kőszeghi gymnasiumi ifjuság 18 — A szombathelyi gymnasium ifjusága 35 —
A pannonhegyi főpátsági hivataltól: Pannonhegyen: Jahn Mainrád 1 ft, Körmendy Kamil 1 ft, Pendl Alajos 1 ft, Zöch Fridolin 1 ft, Vágacs Caesar 1 ft, Vinterkorn Sándor 1 ft, Borovszky Lénárt 1 frt, Prux Xaver 1 ft, Kovátsits Marcell 1 ft, Fuchs Bonifác 1 ft, Borbély Kornél 1 ft, Vurdics Ignác 72 kr; — a győri gymn. ifjuság 45 frt; Kőszegről: Meskó Katalin báróné nyug. tábornokné 2 frt, Vidos Lajos kir. tanácsos 2 frt, Bobest Lajos 1 ft, Tóth Károly ker. tábl. ülnök 1 ft, Fabianics Ignác 1 ft, Mersics Miklós 1 ft, Chernel Kálmán 1 ft, Kranec Sándor polgármester 1 ft, Ullmann Sándor főjegyző 1 ft, Pados 1 ft, Martony Imre 1 ft, Krug János 1 ft, Tipka Antal 1 ft, Bliemel József 1 ft, Rosenbaum Károly 1 ft, Horváth György 1 frt, Holler Engelbert 1 frt, Faszli István 1 ft, Freh Alfonz 1 frt, — Strommer Gál, Pehám Máté, Schehák Imre, Eitner Sándor, Kollerics Ján., Schiefer György, Wagenhofer Antal, Németh István, Eitner Zsuzsanna, Rutrich Katalin — egyenkint 72 kr; Győr-ről: Schiebinger Emil 1 frt, Sztachovics Remig 1 frt, Fenix Volfgang, Kovács Vilibald, Fojtényi Kassián, Nyulassy Antal, Csontos Venáncz, Novák Ede, Császár Konst., Schmidthauer Damascen egyenkint 72 kr; Tihanyból: Simon Zsigmond 1 ft, Fink Jusztin 1 ft, Vaszary Egyed 1 ft, Apa Bened., Schröth Róbert, Kamis Hugó, Écsy László, Hurray István egyenk. 72 kr; — Czelligből: Petheó Demjén 1 ft; Sopronból: a tanári kar 7 frt 20 kr, a plébániákból 33 frt 52 kr; összesen 141 —		Nagyszombatból: Szajbély Henrik 5 forint, Schnell György 1 frt, — Gombár Pál, Homoky József, Jursza János, a Jézustársaságok háza, Orsolya-szüzek zárdája, Markovits Alajos, Berényi János, Lutz Teréz, Huszár Anna, Czaplovits Mária, Tibenszky Anna, Orsászky Anna, Kopecsni Juliánna, Kopecsni Teréz, Kopecsni Mária, Miklósovits Judit, Hájez Éva, Bagyura Mária, Stefanek János, Martinkovits Vincentia, Holeczinger Rozália — egyenkint 72 kr; összesen 21 12
Ngos Homoky Imre apát ur által beküldetett (1864-re) Bécsből: Károlyi László 1 frt, hg Batthyány Fülöp 10 frt, gr. Andrássy György 2 frt, gr. Nákó Sándor 5 frt, Pankovics 1 frt, hg Eszterházy Sarah 5 frt, Eszterházy Miklós 1 db es. arany, hg Eszterházy Alajos 10 frt, Bubicz Zsigmond 5 frt, b. Abele Rudolf 1 frt, Adamovich Bálint 1 frt, gr. Forgách Béla 1 frt, Jankovich Aurél 1 frt, Jankovich György 1 frt, Régner Lajos 1 frt, gr. Somssich Ödön 1 frt, Tokody Árpád 1 frt, Futzingeni János 1 frt, Vajna Albert 1 frt, Adamovich Lajos 1 frt, Adamovich Miklós 1 frt, Brielmayer Alfred 1 frt, gr. Bubna Ágoston 1 frt, Kopal Károly 1 frt, gr. Könyegessy Fidéi 1 frt, Thallmayer Károly 1 frt, Edelspacher Antal 1 frt, hg Auersperg Vilmos 1 frt, Kapivári Kapy Zsiga 1 frt, dr. Gresch-		A vaszari (veszprém egyházmegyei) hívek 6 80 A takácsi 7 80 Nmlgu gr. Pálffy Mór és családja 5 4 Nmlgu Scherzenlechner Sebestyén 5 — Radies Pál, Zsenyey Mórné, Karácsonyi Mária, Verzár Ágoston, Seta Anna, Szabó Francziska, Hubó Terézia, Horváth Apollonia, Szabó Terézia, Purgstaller József, Belágh József — egyenkint 72 kr, — Ferenczy József, Ferenczy János, Ferenczy Rozália, Leitner Pál — egyenkint 36 kr; — összesen 9 36
		Pados János 1 frt, Szerényi Gábor 2 ft, Keller Mihály 1 ft, dr. Grosz Xav. Ferencz 2 ft 88 kr, Lanekner Ferencz 3 ft 60 kr, Lanekner Albert 3 ft 60 kr, Ráth József 1 ft 96 kr, Zsuhár Rezső 1 ft, Balogh Sándor 1 ft, Fedoresik Péter 2 ft 20 kr; összesen 20 24
		Kismartonból: Ezen jeligével „Mindent Jézus szent névében“ 10 — Kőspallagról 1 — A pesti szent-ferenczrendi ház 4 —

Kiadja a **Szent-István-Társulat** (borz-uteza 3. sz.). — Felelős szerkesztő: **Füssy Tamás.**

Nyomatott Pesten, 1866. **Emich Gusztáv** magyar akadémiai nyomdásznál (Barátok tere (7. sz.)